

„Стармалог“ излази 10. 20 и последњег дана у сваком месецу. Годишња цена 4 ф., годишња 2 ф., на 3 месеца 1 ф. За Србију, Црну Гору, и друге крајеве на целу годину 50 гр., на по год. 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

ИЗДАЊЕ ШТАМПАРИЈЕ А. ПАЈЕВИЋА.
У Новоме Саду 10. Јула 1880.

ГОДИНА ТРЕЋА

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шаље на адресу Др. Илије Огњановића у Новом Саду. Преплату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

Само овај број шаљемо свима нашим дојакешњим претплатницима, од којих нам још није стигла претплата, молећи их да исту што скорије обновити изволе; јер идући број слаћемо само онима од којих нам донде претплата стигне. Томе нас је научила огромна вересија од овог и осталих књижевних подuzeћа наших.

Ко не жели наш лист и даље држати, молимо да овај број натраг поврати.

НАКЛАДА „СТАРМАЛОГ.“

Стармалог се руга француској републици.

Куд год одем, међ' жене, међ' људе,
Ових дана све о једном гуде,
Овде, онде, далеко и близу
Све се очи отимљу Паризу;
Сва се пажња у Паризу спаја,
Ка' да нема других догађаја.
Ако узмем новине, журнале,
Сви француску републику хвале:
Како с' диже, како шири крила, —
Плод дозрева срушених Бастила;
Како Греви вешто коров плеви,
А Гамбета уклања што смета,
Здрава снага савлађује врага,
Правим ходом иду за слободом,
Златна слова добру срећу пишу, —
Народ, војска једним духом дишу.

Република тек од девет лета,
А признање од целога света!
С толке хвале чисто ми је туга, —
Хајд' Стармалог да јој се наруга.

Ругам вам се, момци напредњаци,
Слободњаци и републиканци,
Ви л' сте они што рекосте туна:
„Ми нећемо, не требамо круна!
Република родиће нам спаса, —
Круне су нас довеле до паса!“
Ви л' сте оно мирисаво цвеће,
Што о круни ни да чује неће!
То ли вам је то начело славно,
Које мрзи све, што ј' крунисано,
А мрзи га као на авети, —
Така мржња ето вам се свети!

Јера, ево, после торких дана,
После мука, и после Седана,
И кикота од ваших душмана,
И вијора са толико страна,
После оних милијарда рана,
Република ј' славом — крунисана.

Шетња по Новом Саду.
XLV.

Па нек ми каже ко, да Нови Сад није велика варош: ових дана су се тројица удавила у Дунаву, двојица су у „брукшанцу“ убијена, двоје је ујео бесан кер и једном детету ишчупао рукав од капута, жељезницу, жељезничку ћуприју и тунел имамо већ у џепу, фијакери трче на све стране, сладоледа једемо више него сиротиња хлеба, на пијаци имамо свакојака зеља и воћа, и то не само пре подне, него и после подне је пуна пијаца прљавог лишћа од купуса, трулих крушака и јабука побацаних по тротоару, искиданих тикава и разбацаних кромпира; звона сваки час звоне на погреб, мађарско позориште збира српске новце, имамо у вароши „клостер“, „оводу“,

пиваре, и друге васпитне заводе, плаћамо порез на керове, грдимо се по новинама, једном речи, Нови Сад је са свим великоварошки устројен тако, да ни сам Беч није био лепши пре, него што је основан и насељен.

Од како је Нови Сад постао тако „нобл“ и госпоцки уведени су и многи нови обичаји, особито што се тиче етикеције. У старо време био је обичај, да се млађи старијем клањају и да унучад деду из поштовања љубе у руку. Данас је то изишло из моде и данас се то више не ради делом, него само речима, те ћеш кад идеш улицом са свију страна чути поздрав: „Клањам се“ и „љубим руку“, али они што то говоре никад се не сагну, нити се маше руци, него место да то ураде, а они само речима изрекну. Ово је сасвим леп обичај и добра и паметна мода, само би ју ваљало конзеквентно спровести и у другим стварима и радњама, а не само у поздравима. Тако на пример место у истину да платимо порцију, добро би било да се уведе обичај, да дотична пореска глава оде у пореско звање, и да само рекне „Плаћам порцију!“, а чиновник да на то одговори: „Драго ми је, и с моје стране!“ и тако да се развију; место да у подне и у вече ручамо и вечерамо, а ми само да одемо у биртију и да на глас кажемо: „Ручам, вечерам!“ а бирташ на то одговори: „Равним начином!“, па онда збогом; учитељ место да туче ђака, он да му само каже: „Добиваш батине!“, а ђак на то да одговори: „Мило ми је, и други пут!“; шнајдеру само да одемо (без новаца) па да кажемо: „Мој рачун намирујем!“, а он да се поклати и рекне: „Радујем се!“; „Недељни лист“ у место што излази могао би само казати: „И ја сам жив на свету!“, а српска публика би могла на то рећи: „Сматрамо за особиту срећу!“; владин двор у Новом Саду не би морао бити сазидан, само нека каже: „Ево ме овде сам!“, а нама би већ свеједно било, као да га и имамо; дотични господин не би бај морао у истину бити патријар, он само нека речима каже: „Ја сам патријар!“, а публици ће већ то онда бити мило и т. д.

Тако би се онда досљедно спровео обичај, да се нешто само речима одужи, а делом не збуди, као код садањег „љубим руку!“ (а нема пољупца), и „клањам се!“ (а нема поклона).

Ово је у нечем налик на услове претплате једног поповског листа, што је не давно покренут у Риму. Лист тај се зове „La stella de Tebro“ (тибарска звезда). У позиву на претплату вели се, да лист стаје на четврт године 5 лира, но ко неће да плати у новцу, он нека за уредника — прочита 5 миса! Ово би се могло и код нас увести. Тако би могло уредништво „Хришћанског вестника“, што излази у Београду, огласити, да који свештеник и калуђер неће да пошље претплату у новцу, он нека пошље у рекомандираном писму свој очински благослов; „Школски лист“ могао би дати на знање, да који учитељ неће да га плаћа, нека пошље на „Postanweisung“ једно десет свечарских мамурних „Многа ја љета“; „Сељак“ би могао ставити за услов претплате, да му сваки сељак, који није рад новцем да

га плаћа, да пошље уреднику које опсовано „госинотане“ и „триста заверака;“ „Голуба“ би могла деца — место новцем — плаћати тиме, да пошљу уреднику алве и шећерлеме; „Пороти“ би могли њени претплатници уместо готовог новца слати по који параграф; „Јавор“ би се могао задовољити од својих претплатница са којим пољупцем у духу; само „Стармали“ неби могао пристати на свашта (уместо готова новца), јер он не прима свашта за готов новац. „Недељни лист“ могао би и у огласу јавно казати, да му претплатници (уместо новца), шиљу — своја имена и адресе.

Аб.

Наш доктор.

Добро једе, добро спава,
Ништа му не смета, —
Црвени се, ма да броји
Преко шесет лета.

Може попит' оку вина
И по седам кава, —
А никад га, од како је,
Не заболи глава.

Куд он крочи својом ногом
Све се земља тресе.
Па шта више: неки веле:
И ожениће се.

Наш би доктор мого' бити
Свим' доктор'ма пример,
Он на лицу носи здравље
Као неки „цимер“.

Таких плећа нећеш наћи
У свом подунављу,
Сви се чуде, сви се диве,
Том гвозденом здрављу.

Не чуд'те се браћо, то је
Колумбово јаје, —
Та наш доктор здравље штеди,
Ником га не даје.

Макарди Макарео.

Буквице.

С.

Статистика. — Статистика је наука, која нас учи, да у новосадским основним немачко-мађарским школама у Новом Саду има 63 српска детета, а у калуђерској мађарској школи 42 православне девојчице.

Срби. — Срби, то су они људи, што сада свако вече пуне мађарско позориште у Новом Саду.

Салода (Szálloda). — Нама непозната реч, али је сваки дан читамо на кући каване „код венца“ у Но-

вом Саду, која је кућа српска, а кавану посећују скоро искључиво Срби, и троше онде леп новац.

Слога. — Ето, овде на папиру имамо је и ми.

Сребрњаци. — Јуда је продао Христа за 30 сребрњака, но сада је све скупље, сад н. пр. неки уредници своје перо продају скупље него за 30 сребрњака.

Сунђер. — Код нас се налази у мору, у дубинама, у стомацима и т. д. и познато му је својство, да много течности упија у себе.

Сугреб. — Ово праве великодостојници наши, кад их у каквом месту не дочекају, као што они наруче.

Сановник. — Како немамо школских књига за више девојачке школе, то препоручују неки књижари, да се „Сановници“ уведу место читанке, дијететике, естетике и т. д. у те школе.

Сомбор. — Ово је место с којим ће нас спајати жељезница, а сад нас спаја Темешваринско мађарско позориште.

Свиња. — Свиња значи код карташа „срећу“, а иначе по кућама значи то исто, јер у кући особито простој, де има доста „свиња“ то сматрају за срећу.

Свечари. — То је онај дан, кад су сутра дан сеоски учитељи мамурни.

„Слобода“. — О том мораш у сну и на јави, у Швајцарској и у Пешти говорити и писати, ако ћеш да будеш временом министар у Београду и да свима другима то ускраћујеш.

Сексер. — Толико кошта (а да л' и вреди?) једно „живио!“ земунских „донаујегера“.

„Сремски Хрват“. — Подигла се **Кува** и мотика, да створе у Срему Хрвате; ребара је додуше било ишчупаних и покр'аних али не моглоше створити ни једне жене у Срему, која би Хрвате рађала.

Сурчин. — Познат је у културној историји са онога ручка, који је општину коштао 200 фор. Ту је и Лацко дошао погалацко.

Свадба. — Изгледа да долази од свадити се а управо ово последње долази после оног првог.

Себима. — Реч уведена у српски језик прошле године, кад су неки учитељи помагали „сами себима“.

Сирће. — Добро је кад стоји у бурету и ваља сваки да пази да га не превали.

Сецовање. — Сецовање на лутрију је код многих страст, но има их који извуку лутрију и кад нису сецовали.

Смола („пех“). — „Смола“ је кад ко у т—ној пивари хаљине укаља о новоофарбана врата; кад којој госпођици на балу падне у игрању шиљон с главе; кад ко покрене лист, па добије свега 5 претплатника; кад ко преведе какву велику књигу са страног језика, и тек што доврши, а он чита у новинама оглас, да је исту књигу још неко превео и излази за који дан из штампе и т. д.

Аб.

Моја жена и жена ђуд.

Испред куће имам липу,
Дивну липу, густа хлада;
Сви је хвале, — само то се
Жени мојој не допада.

Кад седимо у том хладу
Увек гунђа у злој вољи:
„Ова липа није ништа,
Ту би кестен био бољи.“

Ох, када бих чарат' знао,
Да од липе кестен створим
Да ми жени буде право, —
— Ал шта зборим, шта говорим!

Та онда би, знам зацело,
Жена моја говорила:
„Овај кестен није ништа,
Ту би липа боља била!“

(Красус.)

Керећи инштитут.

Имао фратар кера, кога је лепо неговао и хранио, а ту бригу око тимарења водио је његов слуга. Но овоме досади та керећа брига и нега, јер је ваљало кера хранити, купати, чешљати и т. д., те се досети нечему и оде овако зборити своме господину: „Ја сам чуо да има инштитут, где се вашке уче говорити, па како би било, господине, да ја одведем тамо и нашега Херкула?“ Господин једва то дочека, даде слуги доста новаца и оправи псето своје у васпиталиште. Слуга узе кера, те га тамо негде иза вароши узмека и баци у бару, а он с новцем пропугује мало и добро се напије и наједе, те онда тек дође кући и јави господину свом, да је псето одвео у завод. После године дана пошље фратер слугу да иде да обиђе псето и да види еда ли је што научило. Кад се слуга о фратровом трошку опет мало прошао и прочастео врати се натраг, те је приповедао, како је тамо лепо у керећем васпиталишту. „Кад сам — вели — отишао тамо, а пси баш дају мајалес и играју кадрил па и наш Херкул држи испод руке једну даму керећега рода. Кад опази мене, а он изиђе из колуне, те ме загрли и поче питати за вас шта радите. Једва сам се растао од њега“. Господин није знао шта ће од радости, кад је чуо, како му мило псето напредује. „Па кад ћемо га довести кући?“ запита слугу. „Мора остати онде три године“ одговори слуга, који је хтео да се о господном трошку нашеће и напије. На послетку дође и крај треће године, те г. фратер оправи слугу да му доведе псето из васпитног завода. Слуга се опет прошао и добро провео са фратровим новцем, па ће се онда вратити кући, наравно без Херкула, јер овај одавно већ труне у оној бари. Како дође кући истрчи фратер са раширеним рукама пред њега и запита, где му је псето. „Хе мој господине, зло је и наопако. Немојте га ни тражити.“ — „А шта је да

од бога нађеш?“ — „Ево шта је. Псето научило лепо говорити, као и човек, па сећајући се свега, шта је код вас у кући и у соби видело, поче све свету у безазлености својој да приповеда, све ваше најдубље тајне да одаје, ту су вам неки фалични рачуни, неке вешерке и вирчафтерке, неке...“ „Доста, доста, убио га бог!“ — повиче фратер уплашено — „па куд се део несретник?“ — „Морао сам га убити“ одговори слуга, „јер га људи уз пут стадоше испитивати, а он им све отворено казиваше, и тако да вас сачувам од беде, морао сам га утући?“ — „Добро си радио, синко, одобраваше кукавки фратер, само кад си ми уклонио ту беду са света, могао сам страдати због керећег васпитанија! Ево ти, синко, напојница, што си ме беде курталисао!“

Досетке и наивности и др. из дечијег света.

Учитељ Н. био је добричина, пропуштао је деци мало више, но што би требало, и тако су се она осмелила, па су хтела покадак са господином да се пошале. Нарочито је то чинио синчић некога симиције, чијега се имена не сећам, само знам, да су га сви звали „Гргечем.“ Једаред запита

Учитељ. Кажи ти мени, какво је сирће?

Гргеч. Бр! кисело.

Учитељ. Каква је со?

Гргеч. Слана.

Учитељ. Каква је жуч?

Гргеч. Бррр! Горка.

Учитељ. А какав је шећер?

Гргеч. Молим, господине, нисам га скоро јео, па сам већ и заборавио. Него, кад би ми дали један грумен, да га коштам, па би вам онда казао.

Мала Видосава, кћи нашег публицисте др. М. Ђ., виђала је више пута, како пијани Штригл заспи на клупи (а кадкад богме и поред клупе). То било, па и прошло. Кад ономад о ручку даде јој отац (после рибе) мало вина, а деда не знајући, да је већ добила, даде јој и он малчицо вина, — а то мало било је Видосави и сувише. И сутра дан су јој се већ и деца ругала, да је била пијана. Мати јој озбиљно рече: „Ко се једаред опије, тај више никад неће добити вина.“

„Зар ни Штригл?“ Запита мала Видосава, хтевши тим питањем да забашури своју неприлику.

Путовао сам ономад на пароброду са једном малом Српкињом; дете од своји 4 године дана, (које, узгред буди речено, не зна ни речи српски, само немачки). Ова мала сигурно је сада први пут била на пароброду. Кад је после дужег стојања код Карловаца звижднула пара, да се лађа крене, ова мала радосно притрчи матери, вичући: „Мама пек!“ (Мислила је, да је пекар и већ се обрадовала на кифлу.)

Једно дете чита из читанке: „У врту има разна цвећа, као ружа —“

Учитељ га пресеце, питајући га, каква је то реч „врт“?

Ћак. То је именица.

Учитељ. А каква је реч „ружа“?

Ћак се замисли, па онда одговори: „придев.“

Учитељ. Ала за бога, како то говориш. Одкуд је ружа придев?

Ћак. Па молим, господине, ружа се придева за косу и за шешир.

Идући са пијаце, купио отац две поморанче, и дошав кући даде једну својој малој Сокици, рекавши јој: Ти си Сокице данас била добра, зато ти ево једна поморанча.

Сокица пак, видевши, да је отац донео две поморанче, рече:

„Татице, ја сам данас двапут била добра.“

„Хоћеш ли још сира?“ запитам ја о ручку малу Анкицу.

„Хоћу“, одговори она.

А њена старија сестра Маца стаде је карати: Зар се каже хоћу, — Зар ти не знаш казати молим?

Анкица није никад у неприлици са одговором, па није била ни сад. Она одговори сестри овако: „Мене је чика питао хоћу ли, па сам казала да хоћу, — а кад ме запита молим ли, онда ћу казати да молим. (А међу тим је мене гурнула, бојаги да се тај одговор само тиче Маце, а не и мене:).“

Мала Јованка, (мило и паметно девојче од 9 година) била је тешко болесна. Сви су већ изгубили надежду, — а ни ја их нисам могао тешити. У јутру рече мала Јованка своје ујаку: ујко, ја не марим што ћу умрети, само кад би знала да нећу чути како мати запева. После подне рече мени: Чика докторе, кад ја умрем, ви немојте казати матери да сам умрла, кажите јој да сам заспала.

Још тога дана у вече испунио сам жељу мале Јованке, рекавши матери њеној, која је у другој соби пред иконом клечала и јецала: Госпођо, ваша је Јованка заспала, — али за навек!

Нов речник.

(Исправљен у логичном смислу.)

Мучитељ. (Ћуталица).

Пупољак. (Хуланер).

Реплика. (Брк).

Грозно збитије. (Евенка).

Травник. (Апотекар).

Мостар. (Понтонер).

Коловоз. (Коњ).

Касарна. (Благајница).

Самосвест. (Телеграм из Самоса).

Кантар. (Човек који прави канте).
 Голуб. (Подигнута ногавица).
 Водопад. (Киша или дажда).
 Жељезница. (Гвоздена пећ).
 Уштап. (Штилет).
 Крајцара. (Република).
 Легалитет. (Насађена квочка).
 Паритет. (Спавање на пароброду у месецу јулу).
 Шицар. (Човек, који тера мачку).
 Маршов. (Човек, који тера кера).
 Дарвинизам. (Црвен нос).

П и т а л и ц е.

1. За што на кавани „код зеленог венца“ у Новом Саду нема српског натписа?

Излишан је, јер Срби и онако већ иду тамо и троше, но иноверци не знају за њу и не долазе, те им треба на њиховом језику обзнанити шта је унутри.

2. Шта је протођакон Дамаскин на Петровдан ручао?

Морала су бити каква тешка јела, што затварају, јер је сутра дан био — затворен.

3. А каква се наука даје отуд извући?

Да сваки калуђер ваља пре свега да пази где ће и како ће **ручати**.

4. У којем бирцузу буде највише мртвих глава?

Који је најживљи.

5. Кад су учитељи најбољи?

О ђеријама јер онда немају рђавих ђака.

6. У чему су шегртима једнаки њихови мајстори и сахатови?

У томе што обоје сваки час избију.

7. Шта је то **посеник**?

То је **поседник** којем фали добро (д).

8. А шта је то **гада**?

То је **газда**, којем фали земља (з).

9. Шта је то **вештеник**?

То је **свештеник**, који не држи слово (с).

10. Шта је то **бота**?

То је **болта**, у којој нема људи (л).

Аб.

Из Сарајева.

Магистрат сарајевски предузео је потребне мјере да подигне кеј на ријечи Миљацки, тај ће шпас коштати преко сто хиљада форината.

„Стармали“ им саветује да би корисније било са тијем новцем подпомоћи сиромашни народ босански, који на очиглед Магистрата умире од глади, или да су ти новци издати за жито сиромашним сељанима те неби толике плодне њиве у Сарајевском пољу не посијане остале. Кеј се гради у оним варошима гди варошка каса броји милијоне капитала.

Х.

С т е ч а ј.

По налогу општег министра финансије од 6. јула бр. 4410/В. Н. отварају се два професорска места на Сарајевској реалној гимназији. Плата је 1500 ф. годишње. Ко из наше земље чита „Стармалог“ и тим путем дозна за тај стечај, може се путем своје дотичне више власти пријавити I. одељењу аустријске владе у Сарајеву.

Једна је катедра за цртање, — а друга за латински језик, коме је **као споредни предмет (mel-léktárgy) придодат хрватски и српски језик.**

Овај се стечај не увршћује у српске новине зато, што, као што се види, српски језик у Босни има важности само као пришипетља латинског.

Ни у „Стармалом“ не излази овај стечај зато, што је то српски лист, — већ зато, што је „Стармали“.

Дух времена

П у с л и ц е.

Поводом смрти мађарског првака Ченгерија, веле и саме мађарске новине, да су сад већ сви бољи, племенитији и увиђавнији Мађари тамо горе на небу. (На жалост, доле остају само брудер Јаше, Јоте и подобни — и од њих треба да се учимо патриотизму.)

Ако је истина да је неки обрштар назвао мађарску заставу крпом, — то је заиста гадно. Али да умиримо духове, морамо приметити да реч крпа има и блажија смисла. Код нас се тим именом називају игумани, који су најнеподерајемји.

Др. Лаза Костић отишао је ових дана у хладну, ледену Русију. Ми му желимо да тамо буде топлије примљен.

Јула месеца ове године банкротирали су у Сарајеву само четир хотелијера (гостионичара). — Из тога се види да није пробитачно увек у туђој земљи хтети бити домаћин.

У Дебрецину одсекао један војник неком грађанину нос. И од тога је направио Пестер Лојд малу ноћу. А да се то у Црној Гори десило, од тога би се нос направио уводни чланак.

Залуд министар финансије диже школе у Загребу, — то још није довољно смешно, догод министар просвете не отвори у Загребу — трафику. Ако има конзеквенције, то мора учинити.

Шегртова мајсторија.

Шегрт Васа, мудро дѣре,
Поноси се целим рухом;
Да чакшире не подере,
Он их носи, — под пазухом.

(Красус.)

Путовање преко венца у Раваницу.

О Видову-дневи 1880 год.

Одавна слушах за бајне планине сремске и пријатно гостопримство светих отаца раваничких; а особито моја суседка Саранфила наби ми уши са фалом проваћања у Раваницу; решим се и ја несрећом са мојим суседом Современом, да видимо у веку нашем бајне планине и да се насладимо дочеком св. отаца. Какве су наше последице тога нашег крстопоклоњеног путовања биле, допустите ми г. уредниче парче празнине у Вашем свагда искреном и општељубљеном листу „Стармалом“ да их укратко у чисто овејаној истини нацртам.

Дакле ја уречем са мојим притљ' Современом, да на његови коли путујемо (јер ја неимадох своји) и то с тога, што исти има врло бадре коње тако, да нисмо у кола метули више до две подобре дреноваче, јер то знајући од прилике (по штацијама) да ћемо имати доста, док се уз брег непопнемо, а с брега ће ићи и без паучења; а друго знам да ће се исти стидити од свога суседа и пријатеља кирије потраживати, јер сам му више пута помагао богара (коња) за реп дизати, кад га је хтео јутром да чеше, укратко да речем, коња мане нема, с тога нећу више о њима ни да причам.

Помоливши се Богу за сретна пута, кренемо се ми зором и у радости великој и нестрпљену, готово до Новог Сада изломисмо једну дреновачу о костур богара, а нешто и вранице. Ту преноћимо, па нестрпљиво чекајући, само да поноћ превали (да се вештице уталожу), па одма у име Бога на пут даље, и тако бист. — Што се тиче путовања од Каменице преко Венца до Ирига, могао би вам много што приповедати, но нећу да будем врло дугачак, јер би запретио цео примерак „Стармалога“, но ћу само да наведем главније моменте, и то: да смо божијом помоћу о богара и враницу изломиле у пола венца — оба дреновца и тако другу половину Венца, морасмо ја и мој Соврен, турајући полако кола — пешачити до горе налазеће се чарде, ту се поодморимо, те онда седосмо опет горе на кола, па ево нас часом пред вече у Ириг (па шта?) ту преноћимо и проведемо ту ноћ врло весело, као предпразнство славе раваничке, јер мишљасмо, када је предпразнство весело, то ће сам празник много веселији бити.

Подранивши из Ирига кренемо се Раваници и да могаху хатови, како ми жељасмо ево нас оцама на доручак, али од доручка већ видимо да нема ништа; то се Богу мољасмо, само да се бар ручка дочепати, јер слушамо, да је у отаца строг домаћи

ред, када зазвонил милозвучно звонце, па ниси уграбије место; добићеш свашта за јело — ако ти не треба. Но на срећу нашу које гурајући које пак турајући приспемо около пола дванајест на одређено место и са коли стадосмо баш поред трапезарије братији на видику, ту затечемо где братија у храму божијем одају Богу богово.

Ушавши у храм господањ, провукосмо се кроз народ напред, хотећи се певнице дочепати — јест ал певнице беху већ испуњене које са господом, које пак са госпођама — е шта ћемо ја и приша, но задржати се на сред цркве. Ту постајавши мало чујем да на кору неколицина њих чудо складно певају (као натерани) помислим у себи, уз таку хармонију могу и ја пристати, те у том мишљењу закључим себи, да се ја са мога места удалим и на корош одем и да тамо уз појце, отпојем једно „достојно јест“ јер од тога сам ворга по доста практичан, јер једном прошлих година приликом славе црквене у месту (немож' ми пасти на памет) певах ја, то моје достојно (које сам пре 28 година учио од нашег покојног звонара Пиријана) и то тако одушевљено, да се слушаоци немогоше од суза радости уздржати, него појуре готово листом на поље, које је одјеку мога појања веома добро чинило; па помислим тако ће и овде бити, те ћу бар лепу успомену за собом оставити и уједно ваздух у цркви прочистити, а најглавнија пак намера ми мога појања беше, препоручите се св. оцима ради бољег познанства и т. д. — Ову моју намеру шапућући саопштим моме приши и овај одобри, те тако се ја пеппем на корош; кад ту брате њих четворица упеше се из петиних жила, те певају све се прозори дрмају; кад ја то чух из ближе, помислим у себи: еј мој брале, са оваким певчицама неможеш ти конкурирати; јер ови мораше зацело св. оцима још јуче стићи и добро подкрепивши се — приправише се за појање литурђије — а ја јадан које од радости, које због стомачне незгоде, нисам ни доручковао у Иригу а путем свађајући се непрестано са богарем и враницом идући уз брег и с брега поред њих, — готово да не могу говорити, а камо ли са певчицама се надметати. Сад тек видим, да сам дошао, где се виле паре, помислим, тешко ћеш чрез „достојно“ с братијом у тешње познанство ступити. Отпеваше моји конкуренти „достојно“, без да ме понудише као госта, а у мени срце хоће да пукне од терета, не толико за достојном, колико за... препоруком. — Бист утро, бист вечер, божанска се литурђија сврши.

По свршетку литурђије узбунише се братија и поврвише из олтара, запитам једног поред мене стојећа браца Сремца, шта ће сад да буде? Он ми одговори: обилазиће око цркве; тек што он то изусту, али посукташе певчику на врат на нос са кора доле, а ја, шта ћу, — него за њима, те се измешам шњима, мислећи у себи, ја ћу њима колико толико помагати, а тиме ћемо св. отци боље увардати, те ће се моје изгубљено „достојно“ опет повратити. —

(Свршиће се.)

Права истина.

Једна госпођа имађаше ове године сина у месту С. на науци, и за то време својом врло честом походом, тако је кође тресирала да у последње време није собом кочијаше водила, него коњима само претом правац показала. Приликом шк. испита кад иђаше по сина, запита је калиџија: Госпо драга! где ћу прилепити цедуљу, јер лотре, шарате шта више шпиге на точкови, јармац, ждробчаници па и сама руда беше сва излепљена цедуљама:) Госпа се обрегне на њега: дај ђаволе мени у руку, могао би ме баш пустити и бесплатно, јер знам да сам до мога. „Ајнкера“ еву калдрму исплатила.

— А. —

Из дечијег света.

Мајка приповеда унуцима о руским јунацима о Меликову, Скобељеву, Гурку и о осталима, на које ће наједаред Миланчић да повикне: Мајка! ја више нисам Миланчић!

А да шта си срце моје? зашта мајка.

Ја сам генерал Гурко! и од тога дана ма ко да запита њега за име:

Ја сам генерал Гурко, буде одговор.

Бубнуотека.

„Неки Сабо је дао повода томе и буде убијен, још један је убијен, кога сам видио на пијаци близу варошке куће лежећег са разлућаном главом. Али овај није био Сабо.“

Из Ј. Игњатовића Мемоара. (в. Нед Лист бр. 22.)

Пабирци.

1.

На једној жељезничкој станици, запита касир једно мало девојче које је мати за руку водила, колико је стара. — „Код куће сам десет година“, — одговори девојчица — „али на жељезници само пет.“

2.

Госпођа Б. једна је од најбрбљавији женскиња у друштву неда ником до речи доћи. Једног дана дође јој у посету једна њена пријатељица. „Баш вам морам моју слику показати, како вам се допада“ запитаће госпођа Б. — „О веома добро“ одговори пријатељица „слика је верна, проговорила би само кад би јој дали до речи да дође.“

3.

Какав треба да је муж. Да сваки дан своју жену у шетњу изводи, и да се не боји стати код излога. Да не заборави свој бућелар никад код куће и да неналази испод достојанства, какав пакет или кишобран својој жени носити. Он ноћу устаје да дете умири; при асталу је са сваким јелом задовољан, никад му није чорба преслана ни кава ретка.

Он верује на слабе живце, и женина једна суза растужи га. Срдил му се жена, он је умири са новом хаљином, дугочасил се, хајд на „Нимфу“ па у Каменицу. Он плаћа, ако се при „Фрише фиру“ задужи а што он добије, да њој. Хаљине му никад на дуван не ударају; поштује беле завесе, и само ван куће пуши. Не брине се за крштено писмо, да дозна женине године; долази рано кући, код себе никад не носи кључ од капије преко лета узме стан у Каменици, али само недељом нема званија, иначе мора од понедеоника до уторника у вароши да је, и послужује га једна стара служавка. Кућне трошкове плаћа без гунђања; он је навек расположен и нежан, сваке године слави дан своје свадбе, никад се не тужи, ако мора на јело да чека, скува каву сам, ако му жена још није устала, и остане код куће, кад она на забаве иде. Сваку њену жељу испуни, све њене рачуне поплаћа, и кад она умре, плаче као мало дете. Д. Н. В.

Пријатељима „Стармалог“ у Руми

јављамо, да је од почетка изласка овога листа до данас и даље непрестано власник овоме листу Др. Јован Јовановић, Змај, који на листу непрекидно ради. По томе дакле све је просто опадање, клевета и подметање ниско, што Вам извесни г. Ј. М. Ш. говори противу овога листа с намером да Вас од даљег претплаћивања одговори. Оволико за сада Вашег равнања ради, док се на ову немилу појаву не осврне и сам власник листа.

Наклада „Стармалог.“

Одговори Администрације.

Г. Душан Бабић, Дубровник. Примили смо претплату до краја о. г. Лист Вам се уредно и непрекидно шаље. Изволите тамо потражити на пошти или иначе ко то задржава Ваше бројеве.

Г. Т. Р. Сарајево. Хвала на пријатељском труду око скупљања претплате на „Стармали“, а мило нам је чути да је Г. Пелеш већини вратио натраг скупљену предплату у новцу. Јамачно није знао нашу адресу да нам претплату пошље, па је као поштен човек вратио новац, онима, од којих је у име наше покупио. Молимо да нам што скорије пишете је ли то истина, јер ова је вест до нас само као глас допрла.

Г. П. В. у Б. Не можемо одобрити 20% рабат за скупљање предплате јер шта би онда нами остало за подмиру толиких огромних трошкова око издања овога листа, којем велите да сте пријатељ, а у ствари сте му највећи непријатељ кад тражите оно што Вам не може дати. Ви ћете за пола дана скупити 100 ф. полугодишње претплате, па зар Вам није доста 10 ф. од тога чисто за Ваш труд?

Г. М. Косовац, Меленце. Купатилу „Русанда“ послати су сви бројеви од прошле четврти. Послата 1 ф. иде на III. четврт. Шаљемо пријављенима, али молимо настаните да нам претплату пошљу. Иначе се замршују рачуни и нама свакојако пропада новац.

Г. М. Ристићу „Сарајчићу“ Шабац. Шаљемо лист по Вашем налогу, и новце изволите одмах послати (25 гр. до краја године) књижари В. Валожића у Београд.

Читаоници, Ватајница. Немамо оних појединих бројева од прошле године. Али имамо у меком повезу подпуне бројеве листа од прошле године, које дајемо за 4 фор.

За уредништво одговара А. Пајевић.
Главни сарадник Абуказем.

НАЈНОВИЈА ИЗДАЊА ШТАМПАРИЈЕ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМЕ САДУ

сад су баш угледала света, и нека су што топлије препоручена српској читалачкој публици.

БУКВАР

ЗА СРПСКЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
написао

Др. Ђ. НАТОШЕВИЋ

главни школски референт.

(Овај је Буквар одобрен од црквено-народног школског савета.)

Цена је тврдо укориченом 16 новч.

(Поправљено најновије издање.)

ЧИТАНКА

за

ДРУГИ РАЗРЕД

СРПСКИХ ОСНОВНИХ ШКОЛА
написао

Др. Ђ. НАТОШЕВИЋ

главни школ. референт.

(Ова је читанка одобрена од црквено-народног школског савета.)

Цена је тврдо укориченој 24 новч.

ОДАБРАНЕ НАРОДНЕ ПЕСМЕ

ЗА УЧЕЊЕ НА ИЗУСТ

У СРПСКИМ ОСНОВНИМ ШКОЛАМА

Друго издање

Цена 10 новч.

ЗБИРКА РАЧУНСКИХ ПРИМЕРА КЊИГА ПРВА.

За ученике трећег разреда
основних школа.

Цена 8 новч.

КЊИГА ДРУГА

За ученике четвртог разреда
основних школа.

Цена 8 новч.

Књига трећа

за ученике петог разреда
основних школа.

Цена 10. новч.

КЊИГА ЧЕТВРТА

за ученике шестог разреда
основних школа.

Цена 8 новч.

све четир књиге сабрао и уредио

СВЕТОЗАР МИЛЕТИЋ

учитељ.

(Ове су књиге од високог народно-црквеног школског савета за употребу у српско-народним школама одобрене.)

КЊИГЕ ЗА ШКОЛУ И НАРОД
СВЕСКА ДЕСЕТА

ПОМОЋ

У НУЖДИ И ОПАСНОСТИ

ДОК НЕ ДОЂЕ ЛЕКАР

израдио

Иван В. Поповић.

Цена је тврдо укориченој књизи

30 новчића.

НАРОДНИ ЛЕЧНИК

ПОУКА О ЖИВОТУ И ЗДРАВЉУ

ПИШЕ

Др. МИХИЛАН ЈОВАНОВИЋ

КЊИГА ТРЕЋА

Цена 30 новч.

Још се могу добити и прве две књиге по исту цену, а ко се предплати на све четир књиге за ову годину, добија за 1 фор.

Ко на више поручи ових и других књига нашега издања, дајемо 20—25% рабат према величини наручбине, а дајемо и у комисију ове и све друге књиге наше (осим Буквара и Читанке) познатим нашим растуривачима књига. Наручбине обављамо уредно и брзо.

РЕД ПЛОВИДБЕ ПУТНИЧКИХ ПАРОВРОДА.

Од 21. Априла (3 маја) 1880. до даље наредбе.

Нови Сад-Земун: сваки дан изузимајући фторник у $\frac{1}{2}$ 5 сати по подне.

Нови Сад-Тител: средом и недељом у $\frac{1}{2}$ 5 сати по подне.

Нови Сад-Оршава-Галац: и Рушчук-Косполи: по недељником, четвртком, и суботом $\frac{1}{2}$ 5 сати по подне.

Нови Сад-Пешта: сваки дан изузимајући петак $\frac{1}{2}$ 11 сати пре подне.

Нови Сад, 20. Априла (2. маја) 1880.

У П Р А В А.

ОГЛАСИ.

—10

КАСЕ

по најновијој американској системи, сигурне од ватре и пожара, из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

у Бечу,

у солидарности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици, а у цени знатно јефтиније.

Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazenhof, код кога се могу мустре видети и цене сазнати.

